

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ СПОРТУ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Декан ФПК ПП та ЗО

Сидорко О.Ю.

Протокол №

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

З ДИСЦИПЛІНИ

**“ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ
СПОРТСМЕНІВ В ОЛІМПІЙСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ”**

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»
спеціальність 7.01020201 – Спорт (за видами діяльності)

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

на засіданні кафедри ТСтаФК

протокол № 1

Зав.кафедри Ю.А.Бріскін

1. Формування системи підготовки спортсменів.
2. Основні напрями вдосконалення системи підготовки спортсменів.
3. Структура системи підготовки спортсменів.
4. Адаптація і проблеми побудови підготовки спортсменів.
5. Реакції адаптації при м'язовій діяльності.
6. Сутність адаптаційних змін в організмі спортсмена на прикладі обраного виду спорту.
7. Формування функціональних систем і реакцій адаптації.
8. Формування термінової адаптації.
9. Формування довготривалої адаптації.
10. Явища деадаптації, реадаптації і переадаптації у спортсменів.
11. Спортивна спеціалізація і структура м'язових тканин.
12. Зміни у м'язових волокнах під впливом навантажень різної спрямованості.
13. Резерви адаптації анаеробних систем енергозабезпечення.
14. Резерви адаптації аеробної системи енергозабезпечення.
15. Характеристика навантажень, що застосовуються у спорті.
16. Компоненти навантажень та їх вплив на формування реакцій адаптації.
17. Специфічність реакцій адаптації організму спортсмена на навантаження.
18. Реакції організму спортсмена на змагальні навантаження.
19. Втома та відновлення при м'язовій діяльності.
20. Фазовість та гетерохронність процесів відновлення після фізичних навантажень.
21. Чинники, що зумовлюють тривалість багаторічної підготовки спортсменів.
22. Особливості адаптації спортсменів різного віку.
23. Динаміка адаптації спортсменів у макроциклах.
24. Періодизація річної підготовки як основа формування ефективності довготривалої адаптації.
25. Етап безпосередньої підготовки спортсмена до головних змагань року.
26. Підготовка спортсменів на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей.
27. Підготовка спортсменів на етапі збереження досягнень.
28. Побудова підготовки спортсменів у 4-річних олімпійських циклах.
29. Основні напрями інтенсифікації підготовки спортсменів у процесі багаторічного вдосконалення.
30. Моделювання в спорті.
31. Моделі змагальної діяльності та підготовленості спортсменів.
32. Роль змагань в системі підготовки спортсменів.
33. Характеристика змагальної діяльності в спорті.
34. Олімпійський спорт як вид діяльності.
35. Професійний спорт як вид діяльності.
36. Психологічні чинники успішності підготовки спортсменів.
37. Структура загально-теоретичної базової підготовленості тренера.
38. Структура спеціально-теоретичної базової підготовленості тренера.
39. Структура професійно-педагогічної підготовленості тренера.
40. Структура професійно-практичної підготовленості тренера.

- 41.Рівні професійної майстерності тренера.
- 42.Види професійно-педагогічних здібностей тренера.
- 43.Особистість тренера як чинник успішності підготовки спортсменів.
- 44.Стилі керівництва групою.
- 45.Зміст педагогічної діяльності тренера.
- 46.Специфіка застосування дидактичних принципів у спорті.
- 47.Формування морально-вольових якостей в процесі занять спортом.
- 48.Розвиток морально-вольових якостей в процесі занять спортом.
- 49.Можливий негативний вплив занять спортом на особистість.
- 50.Система спеціальних знань, що необхідні спортсменові.
- 51.Умови змагань, що впливають на результат змагальної діяльності спортсменів.
- 52.Структура та зміст змагальної діяльності в спорті (на прикладі обраної спеціалізації).
- 53.Види спортивних змагань.
- 54.Структура та зміст щоденника самоконтролю спортсмена.
- 55.Словесні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
- 56.Показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
- 57.Допоміжні засоби і методи передачі інформації.
- 58.Постановка відтермінованої мети та підтримка настанови на досягнення успіху як засіб мотивації.
- 59.Розвиток традицій команди та прийняття колективних рішень як засіб мотивації.
- 60.Ставлення до спортивного життя як чинника успішності процесу підготовки.
- 61.Ліга як основна структурна одиниця професійного спорту.
- 62.Професійний спортивний клуб як низова ланка професійної спортивної ліги.
- 63.Зміст діяльності „Асоціацій спортсменів професійних ліг” щодо соціального захисту спортсменів-професіоналів.
- 64.Порівняльний аналіз північно-американської та європейської моделей професійного спорту.
- 65.Правові засади у північно-американському професійному спорті.
- 66.Колективна угода як основний документ, що регулює трудові взаємовідносини у професійному спорті.
- 67.Структура і зміст типового індивідуального контракту спортсмена-професіонала.
- 68.Структура і зміст системи обмеження прав професійних спортсменів.
- 69.Специфіка бізнесу у професійному спорті.
- 70.Джерела прибутків і статті видатків у професійному спорті.
- 71.Чинники економічної ефективності систем змагань у професійному спорті.
- 72.Сутність відбору спортсменів у командних ігрових видах професійного спорту за системою "драфт".

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

РОЗДІЛ I.

Тема 1. Система підготовки спортсменів

Аналіз сучасного розуміння системи підготовки спортсменів. Передумови її формування у другій половині XIX сторіччя. Основні напрями формування системи підготовки спортсменів в кінці XIX на початку XX сторіччя. Вклад фахівців різних країн у формування фундаментальних засад підготовки спортсменів. Формування поняття функціональної адаптації (1850-1924 р.р., Вільгельм Ру) та його роль у подальшому розвитку системи підготовки спортсменів.

Вплив спеціалізованих медикобіологічних дисциплін (біохімія і фізіологія спорту, динамічна анатомія тощо) на формування сучасної системи підготовки спортсменів.

Вклад фахівців України у формування теорії і методики підготовки спортсменів.

Основні напрями вдосконалення системи підготовки спортсменів: вдосконалення організаційно-методичних засад; подальше зростання кількісних параметрів тренувальних та змагальних навантажень; відповідність засобів і методів підготовки структурі та змістові змагальної діяльності; вдосконалення методики спортивної орієнтації та спортивного відбору; індивідуалізація та диференціація процесу підготовки спортсменів; розширення нетрадиційних засобів підготовки тощо.

Тема 2. Основи теорії адаптації і закономірності її формування у спортсменів

Теорія адаптації як сукупність достовірних знань щодо пристосування організму людини до умов навколишнього середовища, зокрема та їх частина, що пов'язана з екстремальними ситуаціями.

Генотипова і фенотипова адаптація живих організмів. Особливості фенотипової адаптації у спорті.

Адаптація як процес пристосування організму спортсмена до впливу факторів навколишнього середовища і як результат процесу пристосування.

Реакції адаптації при м'язовій діяльності. Залежність процесу адаптації від сили подразника. Вроджені та набуті, термінові та довготривалі реакції адаптації.

Особливості адаптації у спорті. Термінова і відставлена адаптація. Взаємозв'язок між теорією адаптації та сучасною теорією і методикою підготовки спортсменів.

Формування функціональних систем і реакції адаптації: аферентний синтез і прийняття рішення; формування аферентної моделі майбутніх результатів дії системи (акцептор дії за П.К. Анохіним); формування потенціалу аферентних збурень; отримання результату дії системи; формування зворотньої аферентації, в якій закодовані параметри результату дії; співвідношення параметрів аферентної моделі прогнозування результатів з параметрами реальних результатів, що надійшли шляхом зворотньої аферентації.

Стадії протікання термінової та довготривалої адаптації.

Явища переадаптації, деадаптації та реадаптації у спортсменів.

Тема 3. Адаптація опорно-рухового апарату

Теорія почергового залучення до роботи рухових одиниць: при малому опорі дрібні мотонейрони і відповідно малі рухові одиниці; з посиленням опору – все більші рухові одиниці. Регулювання кількості рухових одиниць, що залучаються до роботи, величиною опору та потужністю роботи.

Ефект термінової та довготривалої адаптації рухових одиниць до фізичних навантажень різної спрямованості. Вдосконалення внутрішньом'язової та міжм'язової координації роботи рухових одиниць. Вдосконалення економічності м'язової роботи. Гіпертрофія різних типів м'язових волокон як результат адаптації до силових навантажень.

Спортивна спеціалізація і структура м'язових тканин. Зміни співвідношення різних типів м'язових волокон як результат адаптації до тренувальних впливів певної спрямованості. Особливості адаптації спортсменів до тренувальної роботи різної спрямованості в залежності від генетичної структури м'язових тканин.

Адаптація кісток, сухожиль та зв'язок до фізичних навантажень. Пристосовні зміни опорно-рухового апарату в залежності від специфіки тренувальних та змагальних навантажень. Взаємозв'язок процесів адаптації м'язів та кісткових і з'єднуючих тканин.

Негативний вплив надмірних фізичних навантажень на формування реакцій адаптації м'язових, кісткових та з'єднуючих тканин.

Тема 4. Адаптація функціональних систем

Зміни у м'язах під впливом тренування алактатного анаеробного спрямування. Резерви адаптації до роботи алактатного анаеробного спрямування. Зміни рухливості, потужності та ємності алактатного анаеробного джерела енергії під впливом оптимальних тренувальних навантажень.

Зміни у м'язах під впливом тренування лактатного анаеробного спрямування. Резерви адаптації до роботи лактатного анаеробного спрямування. Зміни рухливості, потужності та ємності лактатного анаеробного джерела енергії під впливом оптимальних тренувальних навантажень.

Економізація реакцій аеробної системи енергозабезпечення в умовах спокою і при виконанні стандартних навантажень та значне зростання рівня реакцій при виконанні біляграничних та граничних фізичних навантажень як результат адаптації кисневотранспортної системи до тренувальних впливів. Резерви адаптації аеробної системи енергозабезпечення до роботи максимальної аеробної потужності. Зміни рухливості, ємності, потужності та економічності аеробної системи під впливом оптимальних тренувальних навантажень.

Адаптація кисневотранспортної системи. Резерви адаптації серця і судин.

Адаптація системи утилізації кисню. Покращення капіляризації м'язів та перерозподілу крові як результат адаптації до раціональних фізичних навантажень. Метаболічна адаптація до роботи аеробного характеру.

Підвищення економічності використання енергії внаслідок раціонально організованих тренувань аеробного характеру.

Тема 5. Навантаження у спорті та їх вплив на організм спортсмена

Залежність швидкості адаптаційних перебудов в організмі спортсменів та їх спрямованості від величини, спрямованості та характеру навантажень, що застосовуються.

Класифікації навантажень в спорті за характером, величиною та спрямованістю тренувальних впливів. Внутрішня та зовнішня сторони навантаження, їх взаємозв'язок.

Компоненти навантаження та вплив на формування реакцій адаптації. Залежність величини і спрямованості тренувальних та змагальних навантажень від особливостей застосування та порядку поєднання тривалості і характеру окремих вправ; інтенсивності роботи при їх виконанні; тривалості і характеру інтервалів відпочинку між окремими вправами та серіями вправ; кількості вправ у окремому тренувальному завданні, частині заняття, конкретному тренувальному занятті, мікроциклі тощо.

Залежність тренувального ефекту навантажень від рівня тренуваності та спортивної кваліфікації спортсмена і умов, у яких виконуються тренувальні навантаження.

Специфічність реакцій адаптації організму спортсмена до навантажень. Формування психічної стійкості до стресових навантажень специфічної спрямованості. Оптимізація процесів розгортання функціональної активності до специфічних (подібних до предмету змагальної діяльності) тренувальних навантажень.

Специфічність адаптації стосовно навантажень, що спрямовані на розвиток різних фізичних якостей (позитивний і негативний перенос).

Особливості реакції організму спортсмена на помірні і максимальні навантаження в залежності від рівня тренуваності та спортивної кваліфікації.

Особливості реакцій організму спортсмена на змагальні навантаження.

Тема 6. Втома та відновлення в системі підготовки спортсменів

Втома і перевтома як різновиди функціонального стану людини. Компенсована і декомпенсована втома при м'язовій роботі. Розвиток втоми і її компенсація як необхідна передумова підвищення функціональних можливостей організму.

Відновлення як реакція організму спортсмена на втому. Поточне та відставлене відновлення.

Фазовість та гетерохронність процесів відновлення.

Фаза суперкомпенсації як одне із явищ, що лежить в основі довготривалих адаптаційних процесів.

Залежність фази суперкомпенсації від віку, стажу та рівня тренуваності спортсмена і глибини втоми.

Втома та відновлення при фізичних навантаженнях різної величини.

Реакція організму на навантаження різної величини в залежності від віку, стажу тренувань та рівня тренуваності спортсмена.

Врахування процесів втоми та відновлення при побудові мікро-, мезо- та макроструктури тренувального процесу.

Втома і відновлення при навантаженнях різної спрямованості. Особливості виникнення втоми при анаеробній алактатній, анаеробній лактатній та аеробній роботі. Причини втоми при виконанні фізичних навантажень різної спрямованості.

Класифікація фізичних навантажень за локалізацією і механізмами втоми.

Поєднання тренувальних навантажень різної спрямованості у тренувальних заняттях, мікро- і мезоциклах.

Тема 7. Формування довготривалої адаптації у процесі річної та багаторічної підготовки спортсменів

Об'єктивні закономірності формування довготривалої адаптації організму до тренувальних і змагальних навантажень того чи іншого виду змагальної діяльності як передумови визначення оптимальних вікових зон початку спеціалізації і тривалості занять до досягнення вищої спортивної майстерності.

Тривалість збереження високого рівня адаптації у різних видах змагальної діяльності. Залежність тривалості збереження високих спортивних досягнень від індивідуальних адаптаційних ресурсів спортсменів. Вплив соціально-економічних і побутових факторів на тривалість збереження високого рівня адаптації.

Етапи вікового розвитку людини. Вікові особливості адаптації спортсменів.

Гетерохронність розвитку функціональних систем та фізичних якостей людини. Сенситивні зони розвитку фізичних якостей.

Формування адаптації в залежності від динаміки та спрямованості тренувальних і змагальних навантажень.

Систематичне ускладнення тренувальних впливів як передумова ефективного протікання пристосувальних процесів в організмі спортсмена у процесі багаторічної підготовки. Основні напрями ускладнення тренувальних впливів. Рівномірне та стрибкоподібне ускладнення тренувальних впливів.

Формування адаптації у залежності від спортивної спеціалізації та статі спортсменів.

Періодизація річної підготовки як основа формування ефективної довготривалої адаптації.

Тема 8. Побудова підготовки висококваліфікованих спортсменів

Мета і завдання підготовки спортсменів на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. Провідні засоби та методи підготовки спортсменів. Застосування позатренувальних та позазмагальних засобів і методів підготовки. Зростання питомої ваги застосування спеціальних тренажерів та гіпоксичної підготовки. Співвідношення засобів спеціальної, допоміжної та загальної підготовки.

Формування індивідуальних особливостей техніко-тактичної діяльності.

Акцентований розвиток найбільш виражених природних задатків до певного виду змагальної діяльності.

Вплив занять спортом на особистість. Вплив занять спортом на всебічний розвиток особи. Вплив занять спортом на формування моральних якостей. Вплив занять спортом на інтелектуальний розвиток особи. Вплив занять спортом на розвиток вольових якостей. Можливий негативний вплив спорту на особистість. Структура та зміст щоденника самоконтролю спортсмена. Методи візуального контролю технічної і тактичної підготовленості. Характеристика змагальної діяльності в обраному виді спорту. Основні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Словесні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Вимоги до мови тренера. Безпосередній показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Опосередкований показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Допоміжні засоби і методи передачі інформації. Спеціальні пристрої термінової інформації.

Тема 3. Тренер-психолог

Проблема психічної підготовки в спорті. Характеристика діяльності практичного психолога в спорті. Правила діяльності практичного психолога в спорті. Мотивація спортсмена в тренувальному процесі. Постановка відтермінованої мети як засіб мотивації. Формування та підтримка установки на досягнення успіху як засіб мотивації. Розвиток традицій команди як засіб мотивації. Прийняття колективних рішень як засіб мотивації. Емоційність тренувальних занять як засіб мотивації. Психологічні чинники успішності процесу підготовки. Ставлення до спортивного життя як чинник успішності процесу підготовки. Ставлення до навантаження як чинник успішності процесу підготовки. Ставлення до відновлення як чинник успішності процесу підготовки. Ставлення до перенапруження як чинник успішності процесу підготовки. Ставлення до спортивного режиму як чинник успішності процесу підготовки. Ставлення до побуту на зборах як чинник успішності процесу підготовки. Поняття про психотехніку та психотехнічне тренування. Організація та проведення психотехнічних тренувань. Психотехнічні вправи для розвитку уваги. Психотехнічні вправи для розвитку уваги. Психотехнічні вправи для вдосконалення групових взаємодій. Психотехнічні вправи для розвитку рефлексивного мислення.

РОЗДІЛ III

1. Організаційно-правові основи професійного спорту

Організаційна структура професійного спорту: ліга, клуб, асоціації професійних спортсменів. Інфраструктура професійних спортивних ліг.

Документи, що регламентують діяльність професійної спортивної ліги. Основні управлінські функції ліги. Функції президента професійної ліги. Професійна спортивна ліга, як монополіст на ринку надання послуг з певного виду спорту.

Організаційна структура професійного спортивного клубу. Форми власності у професійному спорті. Документи, що регламентують діяльність професійних спортивних клубів. Функції президента клубу та ради директорів.

Формування правових засад у північно-американському професійному спорті: „чорний список”, система укладання контрактів з професійними спортсменами, судове право у регулюванні взаємовідносин у професійному спорті, трудове та податкове законодавство. Колективна угода і її роль у правовому регулюванні взаємовідносин між адміністрацією клубів і ліг та професійними спортсменами.

Особливості формування правових основ професійного спорту в європейських країнах. Вплив процесів міжнародної інтеграції в Європі на формування правових засад європейського професійного спорту. Роль національних спортивних федерацій європейських країн в управлінні професійним спортом.

Правове регулювання трудових взаємовідносин роботодавець–найманий працівник у професійному спорті. Структура і зміст індивідуального контракту спортсмена–професіонала . Чинні правові документи на основі яких складається індивідуальний контракт спортсмена – професіонала.

Система заходів обмеження прав спортсменів – професіоналів, як ключовий елемент монополістичної політики професійних ліг у сфері трудових взаємовідносин спортсмен – клуб – ліга. Структура системи обмеження прав спортсменів – професіоналів у командних ігрових видах спорту.

Формування асоціацій спортсменів професійних ліг (галузеві профспілки) та їхня роль у захисті соціальних прав і свобод професійних спортсменів.

2. Економічні основи розвитку ПС

Специфіка бізнесу у професійному спорті. Партнерство у бізнесі і жорстка конкуренція на спортивних майданчиках, як основа бізнесу у професійному спорті. Специфічні чинники стимулювання ефективності спортивного бізнесу.

Джерела прибутків у спортивному бізнесі. Фактори, що впливають на відвідуваність змагань вболівальниками. Продаж сезонних абонементів, як основа квиткового бізнесу. Обладнання віп-лож та розширення асортименту додаткових послуг для вболівальників. Політика цін на квитки. Продаж прав на телетрансляції змагань. Структура прибутків у професійному спорті.

Маркетинг у професійному спорті, як метод, ідеологія і філософія для прийняття рішень, котрі приводять діяльність ліг і клубів у відповідність до потреб ринку. Рекламно – комерційна та ліцензійно – комерційна діяльність у професійному спорті.

Статті видатків у професійному спорті: зарплата спортсменів; адміністративні витрати; транспортні видатки; оплата житла та харчування у матчах на виїзді; придбання устаткування, інвентарю, спортивної екіпіровки тощо; оренда спортивних споруд, або їх утримання; видатки на рекламу; внески до пенсійного та медичного фондів; оплата страхування гравців; фінансування спортивних програм; оплата податків.

Основні показники економічної діяльності професійних ліг. Динаміка прибутків елітних професійних ліг, динаміка зростання середньої зарплати спортсменів елітних професійних ліг, вартість провідних професійних спортивних клубів світу.

3. Системи змагань у професійному спорті.

Економічна ефективність систем змагань. Чинники підвищення економічної ефективності систем змагань: стабільність календаря змагань; визначення оптимальної кількості стартів упродовж одного сезону; економія коштів на турнірні переїзди; створення пільгових умов для команд і спортсменів, котрі на попередніх етапах змагань чи у попередніх турнірах мали вищий рейтинг.

Системи змагань у провідних лігах командних ігрових видів професійного спорту. Обґрунтування поділу ліг на конференції та дивізіони. Системи проведення регулярних чемпіонатів та кубків. Облік, аналіз та висвітлення у засобах масової інформації різноманітних компонентів змагальної діяльності.

Формування системи змагань у тенісі. Структура календаря змагань Асоціації тенісистів – професіоналів. Структура календаря змагань Всесвітньої тенісної асоціації. Аналіз турнірів Великого шолому. Неофіційні чемпіонати світу серед професійних тенісистів та тенісисток. Системи заохочень професійних тенісистів до участі у турнірах та системи нарахування рейтингових очок в АТР та WTA.

Особливості систем змагань у професійному боксі. Оптимальна кількість поєдинків на рік у спортсменів, які проводять рейтингові, претендентські та титульні бої. Проведення поєдинків за звання абсолютних чемпіонів світу та матч – реваншів.

Система змагань у шосейних велогонках. Збалансованість та регулярність календаря змагань Міжнародного союзу велосипедистів. Аналіз організації і проведення найпрестижніших багатоденних шосейних велогонки „ Вуельта Іспанії”, „ Джіро Італія”, „ Тур де Франс”.

Система рейтингування професійних велосипедистів - шосейників.

Система змагань „ Формула – 1”. Рейтингування пілотів та команд. Стимулювання інтересу глядачів до гонок „ Формула - 1 ”.

Система комерційних змагань в легкій атлетиці: „ Золота ліга ” „ Гран-прі IAAF”.

4. Системи відбору новачків у професійному спорті.

Поняття „новачок ” у професійному спорті. Система „Драфт”, як основа відбору новачків в ігрових командних видах професійного спорту. Сутність системи драфт і її вплив на підвищення конкурентоспроможності команд та на економічну ефективність діяльності професійних клубів і ліг.

Сутність драфт-лотереї, драфту розширення та драфту відмов.

Особливості систем відбору новачків в елітних лігах північно-американського професійного спорту: розробка і вдосконалення системи тестування професійно значущих показників фізичної , функціональної та техніко-тактичної підготовленості потенційних новачків; організація роботи у тренувальних таборах напередодні драфту; системи психологічного тестування кандидатів на працевлаштування у професійних клубах елітних ліг. Організаційні аспекти процедури драфту в елітних лігах північно-американського професійного спорту.

Відмінні риси систем відбору новачків в елітних лігах європейського професійного спорту.

Основи методики відбору професійних спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту. Система відбору пілотів до участі в автогонках „ Формула-1 ”. Система відбору спортсменів до занять професійним боксом: професійно значущі показники фізичної, технічної, тактичної і психологічної підготовленості; вік, стаж занять та темпи зростання спортивної майстерності в непрофесійному боксі.

Особливості відбору професійних велосипедистів-шосейників: вікові характеристики, успіхи в непрофесійному велоспорті, рівень фізичних і функціональних можливостей організму, схильність до певного виду гонок (гонки на швидкість, гонки в горах, здатність до ефективного фінішування на фоні втоми). Комплектування конкурентоспроможних команд велосипедистів-шосейників до участі у багатоденних велотурах.

Основи системи відбору обдарованих тенісистів. Система послідовного відбору: 7-10- річний вік – залучення до систематичних занять і визначення генетичної схильності до занять тенісом; 12- річний вік – визначення здатності до концентрації уваги, швидкості складних реакцій та швидкості обробки інформації; 14- річний вік і старші – інтелектуальні здібності та стійкість до стресових ситуацій в умовах змагальної діяльності.

5. Особливості підготовки професійних спортсменів..

Організаційні та матеріально-технічні засади підготовки баскетболістів в США та Європейських країнах.

Особливості командних занять перед початком регулярного чемпіонату та підчас регулярного чемпіонату . Відповідальність гравців за фізичний і функціональний стан в міжсезонні.

Вузька спеціалізація гравців і тренерів. Раціональне збалансоване харчування, як чинник системи підготовки баскетболістів в NBA. Місце психічної підготовки в командних та індивідуальних заняттях баскетболістів.

Відмінні риси підготовки хокеїстів в Канаді , США, Росії, Швеції та Чехії. Особливості тренувального процесу в командах NHL: кількість занять на день, їхня тривалість, інтенсивність та спрямованість. Застосування поза тренувальних факторів підвищення здатності до тривалої і ефективної змагальної діяльності.

Самостійна робота хокеїстів під час літніх канікул, командна підготовка у процесі передсезонного збору, організація тренувального процесу в паузах між іграми регулярного чемпіонату та Кубку Стенлі.

Організаційно-методичні основи систем підготовки професійних футболістів в європейських країнах. Характерні особливості підготовки елітних футбольних команд.

Особливості підготовки професійних тенісистів у європейських країнах та США: етапність, вікові групи, збалансованість систем тренувань і змагань; високі вимоги до професійної майстерності тренерів.

Особливості системи підготовки професійних велосипедистів–шосейників: відсутність перспективного планування, великі загальні обсяги

навантажень (40-45 тис. кілометрів на рік); великий обсяг змагальної діяльності (20-24 тис. кілометрів на рік); тривалий сезон змагань (8-9 місяців на рік); поєднання універсальності з вузькою спеціалізацією; виведення на пік форми до найвідповідальніших змагань сезону (згідно контракту).

Відмінні риси організації і змісту підготовки боксерів професіоналів. Поєднання різнобічності підготовки та специфіки безпосередньої підготовки до поєдинку у відповідності до манери бою та підготовленості конкретного суперника.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. -К.: Олимпийская литература, 1997. -583 с.
2. Платонов В.Н. Адаптация в спорте. -К.: Здоров'я, 1988. - 215 с.
3. Деркач А.А., Исаев А.А. Педагогическое мастерство тренера. -М.: Физкультура и спорт, 1981. -375.
4. Платонов В.М., Гуськов С.И., Линец М.М., Юшко Б.Н. Профессиональный спорт. - К.: Олимпийская литература, 2000. - 487 с.

Додаткова:

1. Булатова М.М., Платонов В.Н. Спортсмен в различных климатогеографических и погодных условиях. К.: Олимпийская литература, 1996. - 176 с.
2. Верхошанский Ю.В. Программирование и организация тренировочного процесса. -М: ФиС, 1985. - 176 с.
3. Гавердовский Ю.К. Опыт трактовки ортодоксальной дидактики в современном контексте обучения спортивным упражнениям // Теория и практика физической культуры. -1991. -№ 8. -С.12-20.
4. Гірник А.М. Основи психопедагогіки: Навч. посібник для ад'юнктів (аспірантів), слухачів ФПК, викладачів вузів, рекомендований Міністерством освіти України. - К.: КВГІ, 1996. - 136 с.
5. Гірник А.М. Посередництво в трудових конфліктах. -К.: 1998, -52 с.
6. Горбунов Г.Д. Психопедагогика спорта. -М.: Физкультура и спорт. -208 с., ил. (Наука - спорту: Психология).
7. Государев Н.А. Так становятся чемпионами (комментарии психолога). -М.: Физкультура и спорт, 1989. -190.
8. Гуськов С.И. Спортивный маркетинг. -К.: Олимпийская литература, 1995. - 296 с.
9. Келлер В.С. Деятельность спортсмена в вариативных конфликтных ситуациях. - Киев: Здоров'я, 1977.
10. Каунсилмен Дж. Наука о плавании (пер. с англ.) -М.: Физкультура и спорт, 1982. -208., ил.
11. Келлер В.С., Платонов В.М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. -Львів: Українська Спортивна Асоціація, 1992. -269 с.
12. Лапутин А.Н., Уткин В.Л. Технические средства обучения: Учеб. пособие для ИФК. -М.: Физкультура и спорт, 1990. -80., ил.

13. Ниренберг Дж. И. Гений переговоров / Пер. с англ. - Минск: ООО "Попурри", 1997. - 416 с.
14. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста фізичного виховання і спорту - 0102 7.010203 Спеціальність "Олімпійський та професійний спорт".
15. Педагогічна майстерність / Під заг. ред. І.А.Зязюна. - К.: Вища школа, 1997. - 349 с., ил.
16. Педагогика спорта / Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. - К.: Здоров'я, 1986. - 208 с.
17. Пірен М.І. Основи конфліктології: Навч. посібник. - 2-е вид. - К., 1997. - 212 с.
18. Про фізичну культуру і спорт. Закон України.
19. Родионов А.В. Психофизическая тренировка. - М.: ТОО "Дар", 1995. - 64 с., ил.
20. Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Обучение в спорте. - М.: Советский спорт, 1992. - 192 с.
21. Туманян Г., Харацидис С. Профессия - тренер // Теория и практика физической культуры. - 1998. - № 1. - С.28-29.
22. Управление тренировочным процессом высококвалифицированных спортсменов / Запорожанов В.А., Платонов В.Н., Келлер В.С. и др. - К.: Здоров'я, 1985. - 192 с.
23. Цзен Н.В., Пахомов Ю.В. Психотехнические игры в спорте. - М.: Физкультура и спорт, 1985. - 160 с., ил.